

HOVEDLINJEN I FINANSLOVSFORSLAG 2018

Indledning

Den borgerlige regering vil med sit finanslovsforslag for 2018 udhule velfærden, mens pengene skal bruges til skattelettelser, politi, militær og flere medarbejdere til skattevæsenet. Forslaget vil fortsætte den udhuling af velfærden til fordel for skattesænkninger til de rige, som har været i gang siden 2009.

Notatet viser, at

- **Råderum på 32 mia. kr. i 2025.** Regeringens prognose viser et råderum på godt 4 mia. kr. om året frem til 2025, svarende til i alt ca. 32 mia. kr. i 2025
- **Regeringen bruger råderummet til skattesænkninger.** I alt vil regeringen bruge godt 7 mia. kr. af råderummet i 2025 på skatte-sænkningerne. Det vil samlet set reducere det årlige råderum på 1 mia. kr. Til sammenligning vil udgifter pga. flere ældre og børn vokse med 4-4½ mia. kr. om året. Dermed medfører regeringens plan, at velfærden gradvist forringes.
- **Lav prioritering af kernevelværd.** Regeringen vil prioritere ca. 1½ mia. kr. til kernevelværd i 2018, svarende til et løft på 0,3 pct. Derudover er der penge i en forhandlingsreserve, som skal bruges til flere penge til politi, kriminalforsorg, og forsvar mv.

Offentligt forbrug og velfærd

Råderummet stiger frem til 2025 med ca. 4 mia. kr. om året. Disse kan bruges på velfærd eller på skattelettelser. Hvis de anvendes i den offentlige sektor svarer det til en vækst i det offentlige forbrug på knapt 1 pct.

Regeringen planlægger i 2018 at bruge omtrent halvdelen af råderummet på offentligt forbrug, men alene ca. halvdelen heraf på kernevelværd svarende til 0,3 pct. vækst. Den anden halvdel skal gå til prioritering af politi og forsvar mv. Regeringen vil prioritere en vækst i "kernevelværd" på 0,3 pct. i 2018. Dette flugter med regeringsgrundlaget. Med kernevelværd menes udgifterne i kommuner, regioner og satspulje.

Regeringen skriver selv, at den afsætter 2,6 mia. kr. til kernevelværd. Men dette er genbrug af penge, som kommunerne har sparet jf. ØA18, hvor kommunerne har forpligtet sig til at spare 1 mia. kr. i 2018, hvoraf 0,5 mia. kr. kan omprioriteres i hele den offentlige sektor.

Det egentlige løft af kernevelværd er derfor blot 1,6 mia. kr.

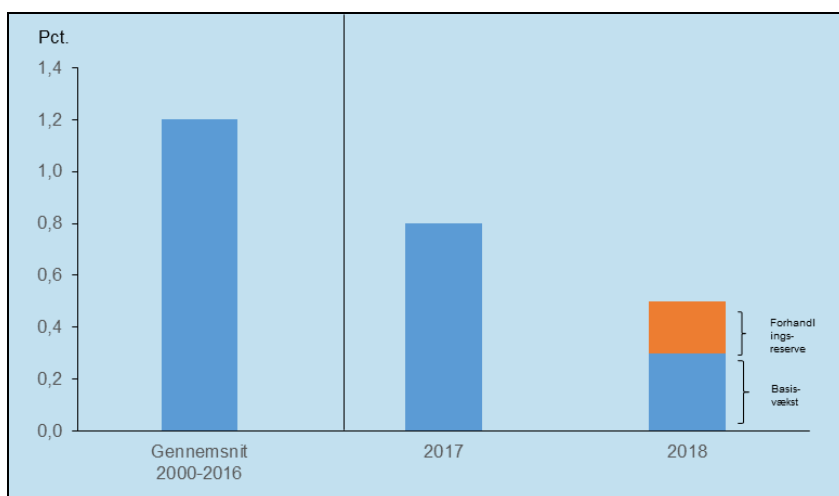
Tabel 1. Løft af "Kernevelfærd" på FFL18, økonomiaftaler og satspulje – gamle og nye penge			
Mia. kr.	Regeringen	"Gamle" penge	"Nye" penge
FFL18*	0,5	0,5	0,0
ØA18 kommuner **	0,8	0,5	0,3
ØA18 regioner ***	0,5	0,0	0,5
Satspulje ****	0,8	0,0	0,8
I alt (mia. kr.)	2,6	1,0	1,6
Vækst i off.brug (pct.)	0,5	0,2	0,3
Demografisk udgiftstræk i 2018 (mia. kr., årets priser) *****		4,3	

Anm.: *) Pengene stammer fra effektiviseringsaftale med kommunerne. Der er derfor ikke tale om at det offentlige forbrug løftes med disse midler.
 **) Regeringen hævder at kommunernes udgiftsniveau løftes med 0,8 mia. kr., men 0,5 mia. kr. heraf kommer fra effektiviseringer i kommunerne. Det reelle løft er derfor på 0,3 mia. kr. i 2018.
 ***) ØA18 med regionerne tilførte et løft på 500 mio. kr.
 ****) Nye penge.
 Kilde: *) Regeringen (aug. 2017): "Et trygt og sammenhængende Danmark. Finanslovsforslaget 2018", p. 7.
 **) Regeringen og KL (juni 2017): "Aftale om kommunernes økonomi for 2018", p. 2;
 ***) Regeringen og Danske Regioner (juni 2017): "Aftale om regionernes økonomi for 2018", p. 2.
 *****) Egne beregninger på Finansministeriet (maj 2017): "Målsценarie 2025", udleveret til Finansudvalget.

I alt er der afsat 2,5 mia. kr. i forhandlingsreserve på finansloven. Det er uklart, hvordan denne reserve forholder sig til de prioriterede løft af det offentlige forbrug skitseret ovenfor. Men selv hvis pengene i forhandlingsreserven bliver udmøntet til offentligt forbrug vil der være tale om en i historisk sammenhæng meget lav planlagt vækst i det offentlige forbrug, jf. Figur 1.

Det lave udgiftsløft står også i kontrast til det udgiftstræk, som demografien – dvs. flere ældre og børn – vil medføre i de kommende år. I 2018 vil væksten i det demografiske udgiftstræk ifølge Finansministeriets prognose være 0,7 pct. svarende til godt 4-4½ mia. kr. om året. Med andre ord skal der tilføres 4 mia. kr. mere til det offentlige forbrug for at opretholde samme reale ressourceforbrug pr. bruger. Hvis stigningen i det offentlige forbrug er mindre, vil det føre til en forringelse af standarden i servicen.

Figur 1. Vækst i offentligt forbrug 2000-2018, pct.

Kilde: EL pba. Økonomisk Redegørelse aug. 2017, s. 121.

Regeringens prioriteringer

Regeringen vil prioritere

- Skattesænkninger
- Polit, militær
- Flere penge til skattevæsenet
- Øget koblingsprocent for fri- og privatskoler
- BoligJobordning bliver permanent – målrettes serviceydelser

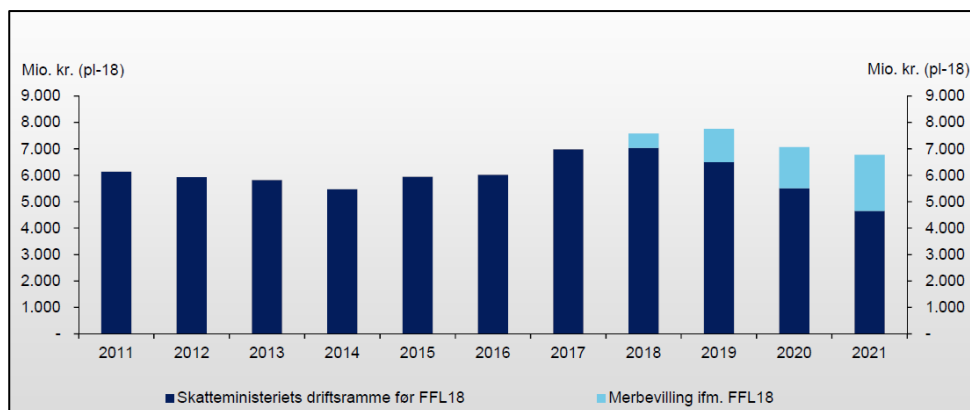
Sænkelse af skatten. Regeringen vil ifølge skatteudspillet JobReform II sænke skatten med 5,2 mia. kr. i 2018. Dette står i modsætning til løftet på 0,5 mia. kr. som er prioriteret i finansloven, og som endda er genbrug fra kommuneaftalen.

Politi og militær. Regeringen vil lægge op til at der skal findes en øget bevilling til politiet, forsvaret, Kriminalforsorgen og skærpede straffe.

Flere medarbejdere i skattevæsenet. Regeringen vil bruge ca. ½ mia. kr. mere hvert år frem til 2021 på flere medarbejdere i skattevæsenet. Imidlertid er det centralt at denne bevilling annullerer planlagte besparelser, jf.

Figur 2.

Figur 2. Bevilling til skatteministeriet 2011-2021. Mio. kr., 2018-priser.

Regeringen vil øge koblingsprocenten til fri- og privatskoler med 1 pct.-point. Det vil i så fald være tredje finanslov i træk at koblingsprocenten øges. I samme kategori kan nævnes, at selvejende daginstitutioner foreslås skattefritages.

Nye veje til biler. Der investeres i alt 410 mio. kr. 2018-21 i nye vejprojekter. Hovedudgiften er til det tredje spor af Fynske motorvej mellem Odense og Nr. Aaby.

BoligJobordningen gøres permanent og målrettes serviceudgifter. Der kan fradrages max 6.000 kr. og skattesatsen forhøjes fra 27 til 40 pct.

Besparelser på FFL18

Der er indregnet en række besparelser på FFL18., hvoraf de største er:

DSB skal spare 2 mia. kr. om året i 2021. I årene frem til 2021 reduceres tilskuddet til DSB fra statens side med 200 mio. kr. i 2018 stigende til godt 800 mio. kr. i 2021. Derfor vil staten i 2021 have skåret 2 mia. kr. i DSBs tilskud over perioden. Besparelserne vil formentlig føre til forringelser på DSBs togdrift.

Reducerede renteudgifter til almene boliger. Regeringen har indregnet besparelser fra omlægning af almene boligernes lån fra realkredit til statslån allerede fra 2018. Besparelsen giver 0,3 mia. kr. i 2018 stigende til 1,4 mia. kr. i 2025.

Afvikling af støtte til købsmoms til almennyttige foreninger. Ordningen afskaffes og bruges til at finansiere øget skattekontrolindsats.

Finansiering af initiativer på FFL18, samt skatte- og erhvervsudspil

Finansloven skal binde knude på de løse ender fra hhv. skatte- og erhvervsudspillet, hvor der ikke var angivet en konkret finansiering. Med fremlæggelsen af finanslovsforslaget har regeringen fremlagt, hvordan den forestiller sig en finansiering af reformerne. Desværre er det meget lidt oplysninger, der kom ud pressemødet om finanslovsudspillet.

Udgifter i udspillene – 17 mia. kr.

Eneste konkrete er overblikket over udspillenes 2025-virkning, jf. **Tablet 2**. Det fremgår, at udspillene vil medføre udgifter for 17 mia. kr. i 2025, når der er indregnet positive effekter af adfærdsændringer.

Finansiering

Regeringen mener at der er tilvejebragt 3½ mia. kr. med Jobreform I og i Aftale om flere år på arbejdsmarkedet. Dertil kommer, at regeringen vil finde 5 ¼ mia. kr. ved at lave forringelser i overførselsområdet. Det er ikke klart, hvad dette dækker over. Men eftersom besparelserne udgør en meget stor del af finansieringen, må man forvente nogle store besparelser.

Endelig vil regeringen trække på det finanspolitiske råderum og anvende 7 ¾ mia. kr. herfra til reformerne.

Tablet 2. Udgifter og finansiering af regeringens udspil til skatteændringer

	År 2025
Prioriteringer, mia. kr. (2018-niveau)	17
Jobreformens fase II	15
Sammen om fremtidens virksomheder	2
Finansiering i alt	9½
Reserve afsat ifm. Jobreform I mv.	1
Reserve afsat ifm. Aftale om flere år på arbejdsmarkedet	2½
Justeringer af overførselsområdet, som bl.a. bidrager til at understøtte øget beskæftigelse	5¼
Isoleret træk på det finanspolitiske råderum af regeringens udspil	7¾

Kilde: Finansministeriet (31.08.2017): Plancher fra præsentation af finanslovsforslaget for 2018, s. 23.

Råderummet

Hovedfinansieringskilden til regeringens skattereformer er det såkaldte råderummet. Råderummet er opgjort i 2025 til 32 mia. kr., jf. Tabel 3.

Begrebet "råderum" er en betegnelse for det beløb, som antages at kunne anvendes til prioritering af nye varige driftsudgifter, når den offentlige saldo samtidig tager hensyn til budgetmålsætningen.

Råderummet kan altså forøges, hvis man skærer ned i den offentlige sektor eller forøger statens indtægter via nye skatter.

Råderummet kan som sagt anvendes på enten velfærd eller skattelettelser. Velfærd kan i den sammenhæng forstås snævert som kernevelfærd / borgernær velfærd, eller bredt som offentligt forbrug, hvor også udgifter til politiet, kriminalforsorgen eller forsvaret indgår.

Et råderum på 32 mia. kr. i 2025 svarer til en årlig stigning på ca. 4 mia. kr.

Tabel 3. Råderum i 2025	
Råderum målt ift. 2017, mia. kr. (2017-priser)	År 2025
Grundforløb i Vækst- og Velstand	35½
+ Prioritering af de offentlige investeringer	-5
+ Fortsat skattestop for punktafgifter	-0,7
+ Nye oplysninger og FFL18	1,5
Opdateret 2025-fremskrivning, august 2017	31¼
Opdateret 2025-fremskrivning, mia. kr. (2018-priser)	32

Kilde: Finansministeriet (31.08.2017): Plancher fra præsentation af finanslovsforslaget for 2018, s. 7.

Hvis regeringen tager 7 ¼ mia. kr. fra råderummet vil der være 24 ¾ mia. kr. tilbage. Det svarer til en vækst i det offentlige forbrug på gennemsnitligt ca. 3 mia. kr. om året. Til sammenligning vil det demografiske udgiftspres vokse årligt med 4-4½ mia. kr.

Derudover forudsætter ovenstående, at der kan findes store besparelser på overførselsområdet til finansiering af skattesænkningerne – ellers må man trække på råderummet for yderligere finansiering.